

 دانشگاه صنعتی ارومیه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری			
مشخصات سند			
عنوان سند: شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه			
نوع سند: شیوه نامه		تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۲۷	
شماره سند:	ویرایش: ۱-۱۴۰۲	تعداد صفحه: ۲۵	
اقدام کنندگان			
مسئولیت	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضا
تهیه کنندگان	دکتر آرش اسماعیلی	مدیر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه	
تأیید کننده	دکتر سید سالار مشکوة	معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه	
تصویب کننده	دکتر مجتبی مختاریان	رییس دانشگاه	
مراجع تایید سند	نام و نام خانوادگی دبیر	امضا	صور تجلسه مورخ
شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه	دکتر آرش اسماعیلی		۱۴۰۲/۱۰/۲۷
هیات رئیسه دانشگاه	دکتر نعمت الله عزتی		
شورای دانشگاه	دکتر سالار مشکوة		

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

"شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی"

کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی

مصوب سال ۱۴۰۲

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	بخش نخست: مواد عمومی تمام دوره های آموزشی.....
	بخش دوم : مواد اختصاصی
۵.....	الف : دوره کارشناسی ارشد .....
۸.....	ب : دوره دکتری تخصصی .....

پیوست ها:

۱۴	پیوست شماره ۱: تعاریف .....
۱۷	پیوست شماره ۲: دستورالعمل سمینار کارشناسی ارشد .....
۱۸	پیوست شماره ۳: دستورالعمل پروپوزال کارشناسی ارشد .....
۱۹	پیوست شماره ۴: دستورالعمل آزمون جامع دوره دکتری .....
۲۱	پیوست شماره ۵: دستورالعمل پروپوزال دکتری .....
۲۳	پیوست شماره ۶: دستورالعمل اخذ مجوز دفاع از رساله دکتری .....
۲۴	پیوست شماره ۷: شیوه نامه اجرایی احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دکتری تخصصی .....

بسمه تعالی

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه ها در تمدن سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ توسط شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین و تصویب شد. این شیوه نامه با استناد به آیین نامه مذکور در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، برای مقاطع تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی) تنظیم شده است.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این شیوه نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره های تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است.

بخش نخست: مواد عمومی تمام دوره های آموزشی

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی-واحدی است.

ماده ۴. دانشگاه موظف است در رشته های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و دوره های که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می شود، از رعایت مقررات مربوط به این

ماده معاف است.

تبصره ۲: مطابق مصوبه جلسه ۱۸۷ شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۰، موضوع ماده ۵ به گروه آموزشی مربوطه محول گردید.

ماده ۶: در صورت به دست نیاوردن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، طبق مصوبه هیأت امنای دانشگاه صورت می گیرد.

تبصره ۱: کلیه حذف های بعد از بازه حذف و اضافه به استثنای حذف به دلایل پزشکی که به تأیید شورای آموزشی دانشکده رسیده باشد، غیرموجه محسوب می شوند.

ماده ۷: شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشکده، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود.

تبصره ۲: در صورت موجه تشخیص داده شدن غیبت و حذف درس موضوع تبصره ۱، رعایت حدنصاب ۸ واحد برای دانشجویان ارشد و ۶ واحد برای دانشجویان دکتری در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود.

تبصره ۳: نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب الکترونیکی دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن در زمان مقرر است.

تبصره ۴: اداره آموزش موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید و گزارش آن را بصورت هفتگی به دانشکده ها اعلام نماید.

ماده ۸: پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است.

تبصره ۲: مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات ثبت شده دانشجویان در سامانه مدیریت درخواست و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و در سامانه ثبت نماید.

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

تبصره ۳. در صورتیکه دانشجو در زمان تعیین شده در تبصره ۲ همین ماده مجدداً نسبت به نمره خود درخواست تجدید نظر داشته باشد، کمیته ای متشکل از معاون آموزشی دانشکده، مدیر گروه آموزشی (برای دروس سرویسی مدیر گروه ارائه دهنده درس)، استاد درس و استاد دیگری که متخصص در آن واحد درسی باشد، به بررسی درخواست دانشجو خواهد پرداخت. رأی کمیته مذکور قطعی و غیرقابل تجدید نظر است.

تبصره ۴. مدرس درس موظف است برگه های امتحانی و سایر فعالیت های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

تبصره ۵. نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، بشرط تأیید شورای دانشکده مجاز به اصلاح نمره می باشد.

تبصره ۶. استاد درس موظف است مطابق تقویم آموزشی ارائه شده توسط شورای آموزشی نمرات درس را ثبت موقت و نهایی نماید.

ماده ۹. سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می شود.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می باشد به شرح زیر است:

- مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال؛
- مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی؛
- سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی.

ماده ۱۰. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و بصورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیراینصورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

تبصره ۱. تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده اداره آموزش دانشگاه است.

تبصره ۲. تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در خارج از محدوده سنوات مجاز به عهده شورای موارد خاص دانشگاه است.

تبصره ۳. عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پیگیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی، در پایان همان نیمسال تحصیلی، وضعیت دانشجو در سامانه آموزشی به عنوان انصراف از تحصیل اعمال خواهد شد.

ماده ۱۱. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می شود.

تبصره ۱. دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند و شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.

تبصره ۲. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

تبصره ۳. درخواست دانشجو جهت بهره مندی از موضوع تبصره ۱ باید بعد از ثبت نمره آخرین درس دوره (بجز پایان نامه و رساله) و قبل از اعلام فارغ التحصیلی از دانشکده صورت پذیرد.

ماده ۱۲. معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می شود.

(الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبداء کسب کرده باشد.

(ب) دروس از دوره یا دوره هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی تواند معادل سازی شود.

(ج) تصمیم گیری در مورد معادل سازی دروس با تشخیص گروه آموزشی و رعایت شرایط زیر امکان پذیر است:

❖ معادل سازی دروس گذرانده شده در دانشگاه پیام نور، آزاد و غیر انتفاعی امکان پذیر نمی باشد.

❖ معادل سازی دروس گذرانده شده در مقطع پایین تر امکان پذیر نمی باشد.

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

د) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازاء معادل سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می شود.

ه) برای دانشجوی دکتری به ازاء معادل سازی هر ۸ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می شود.

تبصره ۱. معادل سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم عرض زیر صورت می‌گیرد:

الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره‌های حضوری، نیمه حضوری یا غیر حضوری

ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیر حضوری

ج) غیر حضوری به غیر حضوری

ماده ۱۳. برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، بر عهده شورای آموزشی دانشگاه می باشد.

بخش دوم : مواد اختصاصی

الف- دوره کارشناسی ارشد:

ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره تمام وقت است.

تبصره ۱. تصمیم گیری در خصوص افزایش مدت مجاز تحصیل تا یک نیمسال (نیمسال پنجم) بر عهده شورای آموزشی دانشکده ها می باشد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، طبق مصوبه هیئت امنای دانشگاه صورت می گیرد.

تبصره ۳. نیمسال هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می شود.

تبصره ۴. تصمیم گیری در باره تمدید سنوات مازاد بر سنوات مذکور در تبصره ۱ بعهدہ کمیون موارد خاص می باشد.

ماده ۱۵. دانشجو می تواند در صورت تأیید دانشگاه با احتساب سنوات تحصیل، یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱. مهلت درخواست مرخصی تحصیلی هر نیمسال، زمان تعیین شده در تقویم آموزشی می باشد.

ماده ۱۶. تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

ماده ۱۷. نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود. ۲ نیمسال مشروطی اعم از متوالی یا متناوب، در دوره کارشناسی ارشد منجر به محرومیت از تحصیل دانشجو می‌شود.

ماده ۱۸. اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است.

تبصره ۱. دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲. در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حدنصاب شود، آن نیمسال به‌عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود. اما در مشروط شدن دانشجو بی تأثیر است.

ماده ۱۹. در شرایط اضطرار، حذف یک درس با درخواست کتبی دانشجو و تأیید دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با رعایت و احتساب آن نیمسال در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

تبصره ۱: شرط لازم جهت استفاده از مفاد این ماده، رعایت سقف مجاز غیبت در جلسات کلاسی می باشد.

ماده ۲۰. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و پیشنهاد (پروپوزال) خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند. در صورت عدم تصویب پیشنهاد در موعد مقرر در دانشگاه، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۱۴ این آیین‌نامه نمی‌شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۱۴ موجه قلمداد نمی‌شود. چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال تحصیلی چهارم پیشنهاد خود را به تصویب دانشگاه نرساند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱: دانشجو موظف است به همراه و یا پس از گذراندن درس سمینار، از پروپوزال خود طی جلسه‌ای در حضور اساتید راهنما و داور دفاع نموده و به تصویب گروه برساند. (پیوست ۲ و ۳)

تبصره ۲. استاد راهنمای اول دانشجو (با اشتراک حداقل ۵۰ درصد) باید حتماً از اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه صنعتی ارومیه انتخاب شود.

تبصره ۳. استاد راهنمای دوم و مشاور (در صورت لزوم) با نظر استاد راهنمای اول باید تا زمان تصویب پروپوزال تعیین شود. هرگونه تغییر در ترکیب اساتید راهنما، مشاوران و درصد اشتراک آنها به درخواست استاد راهنمای اول، تأیید گروه آموزشی و تصویب شورای دانشکده امکانپذیر است.

تبصره ۴. رعایت حداقل فاصله زمانی سه ماه مابین تاریخ تصویب پروپوزال در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تاریخ دفاع از پایان نامه الزامی است.

ماده ۲۱. چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیرمرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

ملزم به گذراندن حداکثر ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو (اعم از روزانه یا شهریه پرداز) برای دروس جبرانی طبق مصوبه هیئت امنای دانشگاه صورت می گیرد.

تبصره ۱. گروه آموزشی مربوطه، درس و تعداد واحد آن را بر اساس میزان مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین می کند.

تبصره ۲. دانشجو بایستی دروس جبرانی را با حضور در کلاس های دایر دوره کارشناسی (همان دانشگاه یا به صورت مهمانی) بگذراند و دانشگاه نمی تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.

تبصره ۳. کسب نمره قبولی ۱۲ در دروس جبرانی، الزامی است ولی نمره مذکور در میانگین نیمسال و کل دانشجو محاسبه نمی شود.

ماده ۲۲. «تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در همان دانشگاه یا سایر دانشگاهها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است. اما تغییر گرایش فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور با تأیید دانشگاه و در همان دانشگاه با تأیید دانشگاه مجاز می باشد.

ماده ۲۳. دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان نامه و تأیید استاد راهنما، مجاز است در حضور هیأت داوران از پایان نامه خود دفاع کند.

تبصره ۱. ترکیب هیأت داوران شامل اساتید راهنما و مشاور دانشجو، دو داور و نماینده تحصیلات تکمیلی می باشد.

تبصره ۲. ریاست جلسه دفاع از پایان نامه دانشجو بر عهده استاد راهنمای اول می باشد و جلسه با حضور حداقل استاد راهنمای اول، داوران و نماینده تحصیلات تکمیلی رسمیت می یابد.

تبصره ۳. داوران انتخابی برای جلسه دفاعیه پایان نامه های دوره کارشناسی ارشد باید از اعضای هیأت علمی با مرتبه علمی حداقل استادیار باشند.

تبصره ۴. یکی از داوران جلسه دفاع از پایان نامه باید داور جلسه دفاع از پروپوزال باشد. در موارد خاص به تشخیص گروه آموزشی می توان استاد دیگری را جایگزین داور مذکور نمود.

تبصره ۵. اداره و نظارت بر حسن اجرای جلسه و تکمیل فرم های صورتجلسه دفاع، با رعایت ضوابط و مقررات، بر عهده نماینده تحصیلات تکمیلی است.

تبصره ۶. نماینده تحصیلات تکمیلی توسط رئیس دانشکده و حتی المقدور از اعضای هیأت علمی گروه های آموزشی دیگر انتخاب می گردد.

تبصره ۷. گذراندن درس روش تحقیق و تدوین پایان نامه، جهت اخذ مجوز دفاع الزامی است و نمره این درس در معدل ترم و معدل کل دانشجو بی تأثیر است.

ماده ۲۴. نمره پایان نامه در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)

- قبول با درجه؛ متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴)، خوب (۱۶-۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹-۲۰)

تبصره ۱: تغییر نمره پایان نامه که توسط هیئت داوران تأیید شده است توسط سایر مراجع دانشگاه، به هیچ عنوان مجاز نیست.

تبصره ۲: حداکثر زمان اصلاح پایان نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیئت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان نامه را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳: چنانچه ارزشیابی پایان نامه مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان نامه در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۲۵: ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان نامه است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان نامه را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به استثنای پایان نامه به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان نامه داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲: در صورتی که دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان نامه نشود از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۳: در رشته هایی که در برنامه درسی آنها، پایان نامه پیش بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند و شرط موفقیت در دفاع از پایان نامه، از شروط ملاک دانش آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می گردد.

تبصره ۴: دانشگاه می تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

تبصره ۵: تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان نامه است.

ماده ۲۶: چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

ب- دوره دکتری تخصصی

ماده ۲۷. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می‌تواند تا حداکثر دو نیمسال تحصیلی به شرط تأیید دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲. در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز، طبق مصوبه هیأت امنای دانشگاه صورت می‌گیرد.

تبصره ۳. تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

تبصره ۴. در صورت اعلام عدم مراجعه دانشجو یا عدم رضایت از پیشرفت کار توسط استاد راهنما، تأیید گروه و تصویب شورای دانشکده، افزایش سنوات دانشجو، غیرموجه اعمال خواهد شد.

تبصره ۵. تصمیم‌گیری در خصوص تمدید سنوات برای نیمسال نهم و دهم بر عهده شورای دانشکده می‌باشد.

ماده ۲۸. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو به هر دلیل نتواند درسی را بگذراند، و درس مذکور مجدداً در دانشگاه ارائه نشود، می‌تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریز نمرات ثبت می‌شود و در میانگین نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

تبصره ۲. تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی ۳۶ واحد است که از این تعداد، ۱۲ تا ۱۸ واحد آموزشی و ۱۸ تا ۲۴ واحد پژوهشی است که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی به تشخیص گروه آموزشی لحاظ می‌شود.

تبصره ۳. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۶ و حداکثر ۱۲ واحد درسی انتخاب کند.

ماده ۲۹. برای ورود به مرحله ارزیابی جامع (دستورالعمل پیوست ۴)، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه (پیوست شماره ۷) الزامی است.

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

تبصره ۱. حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع، ۱۶ است. در غیر این صورت، دانشجو مجاز است، صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند. در صورت عدم کسب نمره، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می شود.

تبصره ۲. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۰. «تغییر رشته» یا «انتقال» یا «تغییر گرایش» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاهها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۳۱. دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و موضوع رساله خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب گروه آموزشی برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله در موعد مقرر در گروه آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۷ این آیین نامه نمی شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۷ موجه قلمداد نمی شود.

ماده ۳۲. تصویب پیشنهاد رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است. (پیوست ۵)

تبصره ۱. رویکردها و سیاست های کلان برای جهت دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می کند.

تبصره ۲. دانشگاه موارد زیر را به عنوان جانشین آزمون جامع از دانشجو می پذیرد و نمره آن را بر اساس نظر گروه آموزشی، ثبت می نماید:

- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه های معتبر بین المللی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از زمان آزمون جامع (مقالات ISC, JCR, Scopus, ISI Q1, Q2 مورد قبول می باشند. ضمناً دانشجو باید با یکی از اعضای هیأت علمی گروه آموزشی خود مقاله ارائه دهد و این مقاله جزو شرایط لازم برای کفایت دستاوردهای علمی دانشجو جهت دفاع از رساله محسوب نخواهد شد.)

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر در دوران تحصیل دکتری تخصصی تا پیش از زمان آزمون جامع (به شرطی که سهم مالکیت دانشگاه در اختراع لحاظ شده باشد و اختراع مذکور باید تأییدیه سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران را داشته باشد).

ماده ۳۳. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیئت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیأت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان پذیر است.

تبصره ۱. استاد راهنمای اول دوره دکتری باید قبل از زمان دفاع از عنوان پیشنهادی رساله دانشجو، دارای حداقل دو نیمسال تحصیلی سابقه تدریس در دوره های تحصیلات تکمیلی در موسسات آموزش عالی زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد و راهنمایی یا مشاوره حداقل یک دانشجوی کارشناسی ارشد برای استاد راهنما با مرتبه استادیاری ضروری است.

تبصره ۲. انتخاب استاد/استادان مشاور (حداکثر ۲ نفر)، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی، از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان حرفه ای مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو امکان پذیر است.

ماده ۳۴. دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت های پژوهشی خود طبق آیین نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.

ماده ۳۵. دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی، مجاز است در حضور هیأت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. محدوده شاخص های کفایت دستاوردهای علمی با رعایت تبصره ۲ و ۳ همین ماده توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجرا است.

تبصره ۲. در تعیین شاخص های کفایت دستاوردهای علمی موضوع تبصره ۱ این ماده با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور، چاپ دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین المللی ثبت اختراع معتبر مورد تأیید دانشگاه الزامی است. دانشگاه می تواند مواردی همچون

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

نظریه پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب سازوکار پیش بینی شده در تبصره ۱ همین ماده جایگزین مقاله دوم پذیرفته شده نماید.

تبصره ۳. اخذ کد DOI یا DOR (ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می شود.

تبصره ۴. تشخیص کفایت علمی پژوهشی جهت صدور مجوز دفاع از رساله به عهده هیأت داوران می باشد.

تبصره ۵. رعایت حداقل فاصله زمانی شش ماه مابین تاریخ تصویب پروپوزال های مقطع دکتری در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و تاریخ دفاع از رساله الزامی است.

تبصره ۶. هیأت داوران جلسه دفاعیه رساله، ترجیحاً همان داوران جلسه دفاعیه پروپوزال می باشند.

ماده ۳۶. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می شود:

- مردود (کمتر از ۱۶)؛

- قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیأت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجوی اجازه داده می شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیأت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲. حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو، ۳ ماه می باشد. هیأت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳. دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می کند.

تبصره ۴. نمره پایان نامه براساس شاخص های کیفیت علمی، کیفیت نگارش، کیفیت دفاع شفاهی و ارزیابی دستاوردهای پژوهشی توسط هیأت داوران ارزیابی می گردد.

ماده ۳۷. ملاک دانش آموختگی، گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱. تاریخ دانش آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۳۸. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب،

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

کپی برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۳۹. مسئولیت حسن اجرای این شیوه نامه و پاسخگویی قانونی به آن و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاونت آموزشی دانشگاه است.

ماده ۴۰. این شیوه نامه و تبصره های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لازم الاجراست. برای دانشجویان ورودی های پیشین، مطابق با آیین نامه های ابلاغی دوره های خود عمل می شود.

ماده ۴۱. این شیوه نامه با یک مقدمه، ۴۱ ماده و ۷۸ تبصره و ۶ پیوست، در جلسه شماره ۱۹۱ تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ به تصویب شورای آموزشی دانشگاه رسید و تمام آیین نامه ها و بخشنامه ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و پس از آن لغو و بلااثر است.

پیوست شماره ۱: (تعاریف)

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. شورای عالی برنامه ریزی آموزشی: منظور شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت است.
۳. دانشگاه: منظور دانشگاه صنعتی ارومیه است
۴. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۵. مدرس: عضو هیئت علمی دانشگاه یا شخصی که به واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس در دانشگاه بکارگیری می شود.
۶. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۷. دانش آموخته: فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۸. حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می کند.
۹. غیر حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت‌های تحصیلی دارد.
۱۰. نیمه حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیرحضوری به انجام می رسد.
۱۱. شهریه پرداز: منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۲. نیمسال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
۱۳. بازه تابستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
۱۴. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی است.
۱۵. واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین‌نامه تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تعیین می شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی اجرا می شود.
۱۶. درس جبرانی: درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می شود. این نوع درس فقط برای دانشجویانی که از رشته های غیر مرتبط وارد دوره شده اند مطابق ضوابط وزارت قابل ارائه است.
۱۷. مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، میانگین کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۸. رشته تحصیلی: یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می انجامد.
۱۹. گرایش تحصیلی: به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
۲۰. کاردانی پیوسته: دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش دانشگاهی) به آن وارد می شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت

مدرک کاردانی نایل می‌آیند.

۲۱. **کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد می‌شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می‌آید.

۲۲. **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می‌آید.

۲۳. **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

۲۴. **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.

۲۵. **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می‌شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.

۲۶. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته‌های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته‌بندی می‌شود.

۲۷. **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.

۲۸. **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.

۲۹. **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.

۳۰. **شیوه آموزشی- پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان‌نامه و یا رساله می‌شود.

۳۱. **شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت‌نام می‌شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می‌کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیرحضوری تحصیل می‌کند.

۳۲. **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می‌شود.

۳۳. **راهنمای آموزشی:** عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.

۳۴. **پایان‌نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می‌شود.

۳۵. **رساله:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می‌شود.

۳۶. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام

پایان نامه یا رساله بر عهده دارد.

۳۷. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه و یا رساله بر عهده دارد.

۳۸. **هیئت داوران:** اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می شوند.

۳۹. **هزینه های رفاهی:** منظور تسهیلات و امکانات غیر آموزشی مانند کمک هزینه های خوابگاه، تغذیه، ایاب و ذهاب و سایر مواردی که توسط دانشگاه به صورت رایگان یا یارانه ای به دانشجو تخصیص می یابد.

پیوست شماره ۲: "دستورالعمل سمینار کارشناسی ارشد"

- ۱- درس سمینار، مستقل از تعداد واحدهای گذرانده، در نیمسال دوم یا سوم اخذ می گردد.
- ۲- استاد راهنمای اول پایان نامه، استاد درس سمینار خواهد بود.
- ۳- موضوع سمینار کارشناسی ارشد باید در راستای موضوع پایان نامه کارشناسی ارشد یا به عنوان بخشی از پیشینه پژوهش و تعریف مسئله پروپوزال پایان نامه کارشناسی ارشد باشد. این موضوع در هنگام تکمیل فرم سمینار توسط استاد راهنما تایید می شود.
- ۴- داور سمینار باید در جلسه گروه آموزشی مربوطه و متناسب با موضوع سمینار انتخاب می شود.
- ۵- ارائه سمینار بایستی همراه با تحویل گزارش مکتوب باشد. گزارش از نظر نگارشی تابع الگوی پایان نامه های دانشگاه است. این گزارش حداقل سه روز قبل از ارائه باید تحویل استاد داور شود و در نهایت یک نسخه از آن تحویل مدیرگروه می گردد.
- ۶- سمینار باید در حضور استاد راهنما و یک داور طی یک جلسه رسمی حضوری ارائه گردد. شرکت دانشجویان و علاقمندان در جلسه رایحه سمینار بلامانع است.
- ۷- نمره سمینار به صورت مشترک و با نسبت مساوی توسط استاد راهنما و داور، بر اساس محتوا، کیفیت ارائه، ارزیابی گزارش و ... تعیین و در فرم مربوط به سمینار درج و تأیید می شود.
- ۸- برنامه زمانی ارائه سمینار طبق برنامه ریزی گروه های آموزشی و حداکثر مهلت آن تا پایان نیمسال سوم می باشد.
- ۹- تصویب پروپوزال دانشجو در شورای تحصیلات تکمیلی منوط به ارائه و ثبت نمره سمینار می باشد.
- ۱۰- در صورتی که دانشجو تا پایان نیمسالی که درس سمینار را اخذ کرده است، موفق به ارائه نمره آن به اداره آموزش نشود، با تأیید استاد راهنما وضعیت درس ناتمام اعلام خواهد شد. در صورتیکه سمینار دانشجو نیاز به بیش از یک نیمسال تمدید داشته باشد موضوع پس از تأیید استاد راهنما باید در شورای آموزشی دانشگاه مطرح و تأیید شود. نمره درس سمینار دانشجو در نیمسالی که موفق به ارائه آن شود، ثبت خواهد گردید.
- ۱۱- رایحه درس سمینار توسط دانشجو منوط به اخذ نمره قبولی در درس "روش تحقیق و تدوین پایان نامه" می باشد.

پیوست شماره ۳: "دستورالعمل پروپوزال (پیشنهاد) کارشناسی ارشد"

- ۱- تصویب نهایی پروپوزال دانشجو در شورای دانشکده، منوط به ثبت نمره قبولی در درس سمینار است و دانشجو باید پیش از برگزاری جلسه دفاع از پروپوزال، مستندات زیر را به اداره آموزش دانشکده ارائه دهد:
  - فرم پروپوزال تکمیل و تأیید شده توسط گروه آموزشی
  - گزارش پیشینه تحقیق مستخرج از سامانه ایرانداک و تأیید شده توسط استاد راهنما
  - گواهی ثبت پروپوزال در ایرانداک (حاوی کد رهگیری)
- ۲- دفاع دانشجو از پروپوزال باید تا پایان نیمسال چهارم صورت پذیرد. تمدید سنوات برای نیمسال پنجم بدون ارائه پروپوزال امکان پذیر نمی باشد.
- ۳- ارائه پروپوزال های کارشناسی ارشد باید در راستای مأموریت های دانشکده صورت گیرد. مطابقت پروپوزال با مأموریت های دانشکده، بر عهده شورای دانشکده می باشد.
- ۴- برای تصویب پروپوزال پایان نامه های تقاضامحور یا مستخرج از طرح پژوهشی و فناوری کارفرمایی، مصوبه گروه و شورای دانشکده مبنی بر استخراج پروپوزال بر اساس محتوای قرارداد الزامی است. همچنین بعد از دفاع از پایان نامه، تأییدیه مدیرگروه و رئیس دانشکده مبنی بر استخراج پایان نامه از پروپوزال اولیه ارائه شده الزامی است.

پیوست شماره ۴: "دستورالعمل آزمون جامع دوره دکتری"

- ۱- دانشجو پس از گذراندن تمامی واحدهای آموزشی و در طول نیمسالهای سوم و چهارم می تواند تقاضای آزمون جامع دهد، در غیر این صورت دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۷ این آیین نامه نمی شود و سنوات دانشجو موضوع تبصره ۲ ماده ۲۷ موجه قلمداد نمی شود. آزمون جامع در هر ترم صرفاً یک بار برگزار می گردد.
- ۲- آزمون جامع دانشجویان دوره دکتری حداقل از سه درس از دروس گذرانده شده در دوره تحصیلات تکمیلی و به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی به عمل خواهد آمد. این آزمون باید به گونه ای باشد تا توانمندی، قدرت تحلیل و استنباط دانشجو از نظر اساتید راهنما و ممتحنین با پیشنهاد گروه آموزشی مربوطه برای آغاز فعالیت پژوهشی سنجیده شود.
- ۳- حداقل نمره قبولی در هر درس آزمون جامع ۱۴ از ۲۰ و حداقل میانگین کل دروس در آزمون جامع ۱۶ از ۲۰ خواهد بود.
- ۴- آزمون جامع به صورت آزمون کتبی و شفاهی انجام می گیرد و نمره ارزشیابی آن، میانگین نمرات آزمون کتبی و شفاهی می باشد و در طول یک هفته کاری برگزار می گردد. لازم بذکر است که آزمون شفاهی در صورت گذراندن تمامی دروس و کسب حداقل میانگین ۱۶ از مفاد آزمون کتبی قابل برگزاری است.
- ۵- هیات ممتحن آزمون جامع شامل سه نفر از ممتحنین داخلی یا خارجی می باشد که حضور استاد راهنما در میان ممتحنین داخلی الزامی است و مدیر گروه به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی ناظر بر آزمون خواهد بود. حداکثر یکی از داوران خارجی با تصویب گروه آموزشی می تواند بصورت آنلاین در آزمون شرکت نماید.
- ۶- مدارک لازم جهت انجام آزمون جامع به شرح زیر است که دانشجو باید سه هفته قبل از آزمون این مدارک را به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه دهد:
  - تکمیل فرم درخواست انجام آزمون جامع
  - ریز نمرات کل دروس دوره آموزشی که در آن میانگین نمرات کمتر از ۱۶ نباشد.
  - گواهی بسندگی زبان مطابق با دستورالعمل پیوست شماره ۷
- ۷- در صورتی که دانشجو حداقل میانگین لازم از دروس آزمون جامع را کسب نموده باشد ولی فقط در یکی از دروس نمره لازم را کسب ننماید، مجاز است حداقل پس از یک ماه، مجدداً جهت اخذ نمره مورد قبول در آن درس، مطابق آئین نامه اقدام نماید. در صورت کسب نمره قبولی در آن درس، نمره قبلی درس مزبور حذف می گردد.

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

- ۸- در صورت عدم موفقیت در آزمون مجدد از تک درس مذکور در تبصره ۷ این ماده، دانشجو باید در آزمون جامع بعدی شرکت نماید. لازم به تاکید است که در هر حال دانشجوی دکتری حداکثر دو بار حق شرکت در آزمون جامع را دارد و در صورت عدم موفقیت در آزمون جامع بار دوم، ادامه تحصیل دانشجو در دوره دکتری کان لم یکن تلقی خواهد شد.
- ۹- مدیر گروه لازم است حداکثر تا یک هفته کاری پس از آزمون جامع، نمره نهایی را به حوزه تحصیلات تکمیلی ارائه نماید.

پیوست شماره ۵: "دستورالعمل پروپوزال (پیشنهاد) مقطع دکتری"

- ۱- دانشجوی دوره دکتری در صورت گذراندن موفقیت آمیز آزمون جامع و ارائه بسندگی زبان، مجاز است نسبت به تدوین پیشنهاد (پروپوزال) رساله اقدام نماید.
- ۲- پیشنهاد رساله دانشجوی دوره دکتری بایستی از بین موضوعات مهم علمی در مرزهای دانش و ترجیحاً در جهت حل مشکلات علمی و فنی کشور و بر اساس آخرین تحقیقات صورت گرفته (از بین پروژه های پیشنهادی اعضا هیات علمی در گرایش مربوطه) تدوین و پس از تایید استاد راهنما به همراه تقاضای برگزاری جلسه دفاعیه به گروه آموزشی مربوطه تسلیم گردد.
- ۳- دانشجو باید پیش از برگزاری جلسه دفاع از پروپوزال، مستندات زیر را به اداره آموزش دانشکده ارائه دهد:
  - فرم پروپوزال تکمیل و تأیید شده توسط گروه آموزشی
  - گزارش پیشینه تحقیق مستخرج از سامانه ایرانداک و تأیید شده توسط استاد راهنما
  - گواهی ثبت پروپوزال در ایرانداک (حاوی کد رهگیری)
- ۴- دانشجو ملزم است پس از صدور مجوز دفاع از پیشنهاد، توسط اداره آموزش دانشکده، در مقابل هیات داوران از پیشنهاد خود دفاع نموده و آن را به تصویب برساند.
- ۵- ترکیب هیأت داوران دفاع از پیشنهاد رساله دکتری به شرح ذیل است:
  - اساتید راهنما و مشاور (در صورت وجود)
  - سه داور
  - نماینده تحصیلات تکمیلی
- ۶- داوران با پیشنهاد اساتید راهنما و تصویب گروه آموزشی تعیین می گردند. حداقل یکی از داوران باید از خارج از دانشگاه انتخاب گردد. حضور حداقل یک داور با مرتبه علمی دانشیاری یا بالاتر در ترکیب هیأت داوران الزامی است.
- ۷- جلسه دفاعیه با حضور اعضای ذیل رسمیت می یابد:
  - استاد راهنمای اول (رئیس هیأت داوران)
  - یک داور داخلی
  - یک داور خارجی
  - نماینده تحصیلات تکمیلی

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

۸- نظارت بر حسن برگزاری جلسه دفاع و ارائه گزارش نهایی به اداره آموزش دانشکده بر عهده نماینده تحصیلات تکمیلی می باشد.

۱۰- دانشجویان دکتری پس از دفاع از پروپوزال، باید در ابتدای هر ترم تا دفاع نهایی، گزارش پیشرفت کار رساله (تایید شده توسط استاد راهنما و مدیر گروه) را جهت تمدید واحد رساله به آموزش دانشکده ارائه دهد. در غیر این صورت دانشجویان مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۲۷ این آیین نامه نمی شود و سنوات دانشجویان موجه قلمداد نمی شود.

۱۱- برای تصویب پروپوزال رساله های تقاضامحور یا مستخرج از طرح پژوهشی و فناوری کارفرمایی، مصوبه گروه و شورای دانشکده مبنی بر استخراج پروپوزال بر اساس محتوای قرارداد الزامی است. همچنین بعد از دفاع از رساله، تأییدیه مدیر گروه و رئیس دانشکده مبنی بر استخراج رساله از پروپوزال اولیه ارائه شده الزامی است.

پیوست شماره ۶: "دستورالعمل اخذ مجوز دفاع از رساله دکتری"

صدور مجوز دفاع برای رساله های دکتری با ارائه مدارک زیر انجام خواهد شد:

- تکمیل فرم درخواست اجازه دفاع از رساله به همراه گزارش سامانه همانندجو
- یک نسخه کارنامه آموزشی دانشجو و تائیدیه صادر شده از سوی تحصیلات تکمیلی دانشکده مبنی بر قبولی در آزمون جامع
- ارائه مجوز کفایت علمی پژوهشی از هیأت داوران در خصوص مقالات مستخرج از رساله
- پرینت کد رهگیری پروپوزال ثبت شده در سایت ایرانداک که توسط کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشکده تایید شده باشد.
- یک نسخه رساله نهایی که مطابق فرمت مصوب دانشگاه تهیه شده باشد.

نکته ۱: صدور مجوز دفاع حداکثر تا ۱۰ روز قبل از دفاع انجام خواهد شد. برای درخواست هایی که فاصله زمانی را رعایت نکرده باشند مجوز دفاع صادر نخواهد شد.

نکته ۲: دانشجو باید حداقل هفت روز قبل از برگزاری جلسه دفاعیه فرم اطلاعیه جلسه دفاعیه را تکمیل کرده و پس از تایید کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشکده، در پانل های دانشجویی نصب کند.

پیوست شماره ۷: " شیوه نامه اجرایی احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دکتری تخصصی "

مقدمه

با توجه به ابلاغ شیوه نامه اجرایی احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دوره دکتری تخصصی وزارت علوم تحقیقات و فناوری مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۷ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ شیوه نامه احراز بسندگی زبان خارجی برای دانشجویان دکتری تخصصی را به شرح زیر تصویب نمود.

ماده ۱: تعاریف

- ۱- وزارت: منظور وزارت علوم تحقیقات و فناوری است
- ۲- معاونت آموزشی: منظور معاونت آموزشی دانشگاه صنعتی ارومیه است.
- ۳- استاد راهنما: یکی از اعضای هیات علمی دانشگاه صنعتی ارومیه است که مسئولیت هدایت و راهنمایی رساله دانشجوی دکتری تخصصی را به عنوان استاد راهنمای اول و یا تنها بر عهده می گیرد.
- ۴- دانشجو: منظور دانشجوی داخلی و بین الملل دوره دکتری تخصصی شاغل به تحصیل در دانشگاه صنعتی ارومیه است.
- ۵- زبان خارجی: منظور زبان انگلیسی است.
- ۶- نمره ملاک: حدنصاب نمره لازم برای احراز صلاحیت در بسندگی زبان خارجی است.

ماده ۲: شرایط و ضوابط

دانشجو باید تا قبل از آزمون جامع نسبت به ارائه مستندات بسندگی زبان بر اساس این شیوه نامه اقدام نماید تا مجوز شرکت در آزمون جامع را کسب نماید. برای تایید بسندگی تحقق یکی از موارد زیر کفایت می نماید:

- ۱- کسب حداقل ۶۰ درصد نمره درس زبان عمومی آزمون ورودی دکتری سازمان سنجش و آموزش کشور در سال پذیرش
- ۲- ارائه معرفی نامه از استاد راهنمای اول مبنی بر بسنده بودن مهارت زبان خارجی دانشجو به معاونت آموزشی مشروط به ارائه الزامی مدارک یکی از بندهای زیر توسط دانشجو:
  - الف- اخذ مدرک تحصیلی معتبر حداقل یکی از مقاطع تحصیلی قبل از دکتری تخصصی از تحصیل حضوری در دانشگاه های مورد تایید وزارت علوم در یکی از کشورهای انگلیسی زبان.
  - ب- چاپ حداقل یک مقاله ISI به زبان انگلیسی به عنوان نویسنده اول یا نویسنده مسئول.
  - ج- چاپ یک کتاب کامل یا یک Book Chapter به زبان انگلیسی توسط یکی از ناشران معتبر بین المللی به عنوان نویسنده اول.

شیوه نامه آموزشی و اجرایی مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه

تبصره ۱: در صورت درخواست دانشجو مبنی بر استفاده از بند ۲ گروه آموزشی باید تا شروع نیمسال تحصیلی سوم با تعیین استاد راهنمایدانشجو مقدمات لازم را فراهم نماید.

تبصره ۲: برای بندهای ب و ج بایستی تاریخ چاپ مقاله کتاب و Book Chapter حداکثر دو سال پیش از تاریخ ورود دانشجو به دوره دکتری تخصصی باشد. (مثلا دانشجوی ورودی مهر ۱۴۰۲ می تواند مقاله کتاب و Book Chapter چاپ شده از مهر ۱۴۰۰ و بعد از آن را ارائه نماید).

۳- شرکت در آزمون های معتبر تعیین سطح زبان خارجی و کسب نمره ملاک بر اساس جدول ۱

تبصره ۳: تاریخ گواهی نمره ملاک آزمون تعیین سطح زبان خارجی معتبر از دوسال پیش از تاریخ ورود دانشجو به دوره دکتری تخصصی مورد تایید خواهد بود. (مثلا دانشجوی ورودی مهر ۱۴۰۲ می تواند گواهی نمره ملاک آزمون تعیین سطح زبان خارجی معتبر مربوط به مهر ۱۴۰۰ و بعد از آن را ارائه نماید).

جدول ۱-نمره ملاک آزمون های معتبر تعیین سطح زبان خارجی

آزمون	MSRT	IELTS	TOEFL (IBT)	TOEFL (CBT)	TOLIMO	دانشگاه های سطح یک*
نمره ملاک	۵۰	۵	۵۰	۱۴۰	۴۳۵	۱۰۰ از ۵۰

*دانشگاه های سطح یک شامل: دانشگاه تهران، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه تبریز، دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه علامه طباطبایی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشگاه شیراز، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشگاه اصفهان، دانشگاه صنعتی اصفهان و دانشگاه ارومیه می باشند.

ماده ۳: زمان اجرا

این شیوه نامه در سه ماده و سه تبصره در تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ به تصویب شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی ارومیه رسیده است و از تاریخ تصویب برای کلیه دانشجویان دکتری تخصصی در حال تحصیل لازم الاجرا است و تمامی آیین نامه ها و بخشنامه های پیشین دانشگاه در زمینه احراز بسندگی زبان خارجی ملغی اعلام می گردد.